

66398/2018/KHK

KUKHK-15306/SV/2018/Zv/SOCPR/7-12

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE:

NAŠE ZNAČKA (č. j.): KUKHK-15306/SV/2018/Zv/SOCPR/7-12

Spolek seniorů Mladé Buky, z.s.

Mladé Buky 213

542 23 Mladé Buky

VYŘIZUJE: : Mgr. Jana Debora Zvolánková
ODBOR | ODDĚLENÍ: sociálních věcí/sociálních služeb
a sociálně právní ochrany dětí
LINKA | MOBIL: 495 817 654
E-MAIL: jzvolankova@kr-kralovehradecky.cz

zastoupený Advokátní kanceláří
Nypl, Novák, Kavalírová a partneři
se sídlem Dukelská 15
500 02 Hradec Králové

DATUM: 20.06.2018

Počet listů: 11

Počet příloh: / listů:

Počet svazků:

Sp. znak, sk. režim: 553.1, V 10

Rozhodnutí

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor sociálních věcí, příslušný k rozhodování podle § 108 písm. c) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách), a podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), v řízení o přestupku vedeném podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), **rozhodl**

takto:

I.

Spolek seniorů Mladé Buky, z.s., se sídlem Mladé Buky 213, 542 23 Mladé Buky, IČ: 05787696, se dopustil přestupku dle § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách tím, že na adrese Mladé Buky 213, 542 23 Mladé Buky, minimálně od listopadu 2017 poskytuje pobytovou sociální službu typu domovy pro seniory dle § 49 zákona o sociálních službách, a to bez oprávnění k poskytování služeb ve smyslu § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách.

II.

Spolku seniorů Mladé Buky, z.s., se sídlem Mladé Buky 213, 542 23 Mladé Buky, IČ: 05787696, se podle § 107 odst. 5 písm. f) zákona o sociálních službách **za přešupek ukládá pokuta ve výši 200 000,- Kč** (slovy dvě stě tisíc korun českých).

III.

Spolku seniorů Mladé Buky, z.s., se sídlem Mladé Buky 213, 542 23 Mladé Buky, IČ: 05787696 se v souladu s § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, **ukládá povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000,- Kč** (slovy jeden tisíc korun českých).

Pokuta a náhrada nákladů řízení v celkové výši **201 000,- Kč** (slovy dvě stě jedna tisíc korun českých) je splatná na účet Královéhradeckého kraje, **číslo účtu 27-2031100257/0100**, vedeného u Komerční banky a.s., pobočka Hradec Králové, **variabilní symbol 2810000100, specifický symbol 05787696**, do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o přestupku nabylo právní moci.

O d ů v o d n ě n í

Dne 10.10.2017 obdržel Krajský úřad Královéhradeckého kraje (dále také jen „krajský úřad“) podnět Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Hradci Králové, který v rámci řízení o přiznání příspěvku na péči z úřední činnosti shledal, že Spolek seniorů Mladé Buky, z.s., IČ: 05787696, (dále také jen „poskytovatel“) nabízí ubytovací a stravovací služby a úkony charakteru sociálních služeb. Tyto služby jsou Spolkem seniorů Mladé Buky, z.s., poskytovány prostřednictvím asistentů sociální péče. Úřad práce ČR – kontaktní pracoviště Vrchlabí provedlo sociální šetření (kontrola využívání příspěvku na péči), v rámci kterých byly ověřovány skutečnosti týkající se zajištění poskytování služeb (rozsah, intenzita poskytování, způsoby úhrad za poskytované služby i vhodnost prostředí, pro poskytování služeb) pro danou skupinu seniorů. Podle výše uvedeného podnětu Úřadu práce ČR je péče klientům poskytovaná prostřednictvím asistentů sociální péče, úhrada asistentům je podle všeho prováděná přímo od klientů v hotovosti, a to do 15. dne následujícího měsíce. Žádné doklady o vystavení za úhradu poskytované péče klienti od asistentů nemají. Z provedené kontroly využívání příspěvku na péči ze dne 20.02.2018 (dokument č. 7/25) je poznamenáno: „*u druhé klientky (ležící, obtížně komunikující) nám dcera sdělila, že starobní důchod i příspěvek na péči (III. st.) si přebírá paní xxxxxxxxxx.*“ Ze sociálního šetření k žádosti o příspěvek na péči ze dne 20.02.2018 (dokument č. 7/33) je zapsáno: „*majitel penzionu uvádí, že jemu klienti (jejich příbuzní) hradí ubytování a stravu, smlouvy s asistenty si zajišťují sami. V době sociálního šetření byla na celý penzion pouze*

jedna asistentka a pak ještě nějaká paní, kterou jsem si zařadila jako personál pro úklid, přípravu stravy a pomocné práce. Následně bylo zjištěno, že přítomná asistentka má na starosti vše – péči o klienty, přípravu a podání stravy, zajištění hygieny a přítomná paní je pouze návštěva na výpomoc. Kapacitně není vůbec zajištěna celodenní potřebná péče – jedna asistentka na všechny klienty, z nichž jsou někteří pouze ležící, evidentně nezvládá manipulaci s ležícím, já jsem navštívila dva klienty (dva pokoje), pokoje i klienti byli čisti, nebyl cítit zápach moče nebo stolice. Stejně štěstí neměly kolegyně – u svých klientek měly problém se silným pachem moče v místnosti.“ V příloze podnětu jsou předloženy kopie smluv mezi asistentem sociální péče paní xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx a panem xxxxxxxxxxxx, dále mezi paní xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx a panem xxxxxxxxxxxx, následuje xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx s panem xxxxxxxxxxxx a poslední smlouva je mezi xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx, xxxxxxxxxxxx s paní xxxxxxxxxxxx. Paní xxxxxxxxxxxx je v zařízení ubytována od července 2017, pan xxxxxxxxxxxx i pan xxxxxxxxxxxx od listopadu 2017, pan xxxxxxxxxxxx od září 2017. Všichni čtyři klienti mají dle Úřadu práce ČR – kontaktního pracoviště Vrchlabí platbu příspěvku na péči poštovní poukázkou na adresu pobytového zařízení Penzion Senior Centrum. Dále obdržel krajský úřad dokumenty: Smlouvu o nájmu bytu s majitelkou nemovitosti xxxxxxxxxxxx, dokument o sepsání členství ve Spolku seniorů, z.s. Mladé Buky a smlouvu příkazní, uzavřenou dle občanského zákoníku po dobu trvání členství v Klubu, ve kterém se mimo jiné příkazník zavazuje obstarat pro příkazce rozdělení a zaplacení jménem příkazce příspěvku na péči v plné výši všem asistentům sociální péče, se kterým má příkazce smluvní vztah.

Provozovatel zařízení Penzion Senior Centrum (také pod názvem Senior Centrum Sluníčko Mladé Buky 213) se na svých stránkách na adrese <http://www.penzion-pro-seniory.cz/> prezentuje jako zařízení, nabízející „sdílené bydlení, které je určeno pro neobvykle aktivní či výjimečně zdravé seniory nebo pouze pro seniory, ale nabízí bydlení i mladším lidem, kterým se v důsledku úrazu či nemoci mění schopnosti, mohou být např. pohybově omezeni. V zařízení naleznou přiměřeně velké, bezbariérové a přátelské prostředí, které má do velké míry nahradit chybějící nebo příliš vzdálenou rodinu.“ Webové stránky neobsahují základní informace pro zájemce (není uveden ceník služeb a kontaktní údaje jsou uvedeny beze jména).

Dne 18.07.2017 navštívily pracovnice oddělení sociální péče, školství a zdravotnictví, OSVŠZ MěÚ Trutnov, Senior Centrum Sluníčko v Mladých Bukách, v zápisu z návštěvy se uvádí: „péče je poskytována 24 denně s tím, že do zařízení dochází lékařka v pozdních odpoledních hodinách, nočních a brzkých hodinách je zdravotnická péče poskytována Rychlou záchrannou službou a je nasmlouvaná zdravotnická služba Alice Trutnov, majitel zařízení nebude chtít vstoupit do registru sociálních služeb, je ryze soukromé, jsou členy nově vzniklé Asociace péče pro seniory.“

Krajský úřad provedl dne 13.04.2018 místní šetření, ze kterého vyplynulo, že zařízení poskytuje pobytovou sociální službu typu domova pro seniory dle § 49 zákona o

sociálních službách. Asistenti sociální péče zde nahrazují zaměstnance, což vyplývá i z rozpisu směn. Asistenti sociální péče jsou v zařízení přítomni 24 hodin, střídají se po dvou (někdy je přítomen jenom jeden asistent), momentálně v zařízení pracuje šest asistentů sociální péče, kteří mají s klienty podepsané smlouvy o poskytnutí pomoci, tudíž o jednoho klienta pečují čtyři, až pět asistentů zákon o sociálních službách umožňuje sepsanou smlouvu se čtyřmi až pěti asistenty sociální péče. Asistenti sociální péče nejsou v pracovněprávním vztahu (nejsou zaměstnanci zařízení, je jim pouze umožňováno, aby za klienty do zařízení docházeli). Asistenti sociální péče nevědí, jaký stupeň závislosti mají klienti stanoven, ani výši příspěvku na péči, přitom o klienty celodenně pečují. Majitelka nemovitosti paní xxxxxxxxxx poskytuje klientům ubytování, klienti mají sepsanou smlouvu o nájmu bytu sestávající z pokoje o výměře 22 m², koupelny s WC o výměře 5,5 m², měsíční úhrada pokoje činí 8 000,- Kč + energie, voda ve výši 1 100,- Kč), klienti posílají finanční částku převodem na účet pronajímatelky. Za celodenní stravu je měsíční úhrada od klientů 2 400,- Kč + 600,- Kč za dietu, dále členský příspěvek „Spolek seniorů Mladé Buky“ ve výši 2 000,-Kč, vše se poukazuje na účet spolku, kterého je pan Luboš Valenta prezidentem a paní xxxxxxxxxx viceprezidentka. V ubytovacím zařízení je maximální kapacita 20 lůžek (4 pokoje jednolůžkové, 8 pokojů dvoulůžkových), každý pokoj má svou koupelnu (sprchový kout s bezbariérovým přístupem, vanovým sedátkem, madly, vyvýšené WC s madly). Kapacita v zařízení je 20 klientů, (někteří klienti mají v zařízení přihlášený trvalý pobyt). Budova je 24 hodin uzamčena. V zařízení se nacházejí osoby s různou mírou závislosti na poskytované péči. Jde o různé stupně závislosti na péči, od I. stupně (lehká závislost) až po III. stupeň (těžká závislost). V zařízení poskytuje provozovatel klientům ubytovací a stravovací služby a úkony charakteru sociálních služeb. Asistenti sociální péče pomáhají klientům dle smlouvy o poskytování pomoci s péčí o vlastní osobu, s osobní hygienou, vstáváním a usedáním, zaujímáním polohy, se stravováním, používáním WC, provedením očisty, výměnou hygienických pomůcek, s oblékáním, manipulací s předměty denní potřeby, omezeně je prováděna aktivizace a sociálně terapeutická činnost, pokud mohou, klienti se sami starají o svůj volný čas (četba, TV), klienti jsou zcela odkázaní na poskytovanou péči.

Zákon o sociálních službách v § 49 upravuje poskytování služeb v domovech pro seniory a uvádí, že se zde poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Uvedená služba obsahuje následující základní činnosti: poskytnutí ubytování, poskytnutí stravy, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Na základě podnětu Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Hradci Králové a vlastních zjištění bylo tedy dne 26.04.2018 vydáno Oznámení o zahájení správního řízení ve věci přestupku dle § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách pro podezření ze

spáchání přestupku poskytování sociálních služeb bez oprávnění k jejich poskytování. V Oznámení byla poskytovateli podle § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost se před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřit k podkladům rozhodnutí, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne doručení Oznámení o zahájení správního řízení. Zároveň byl poučen o svých právech v souladu s § 36 a § 38 správního řádu. Oznámení bylo doručeno Spolku seniorů Mladé Buky, z.s. dne 30.04.2018, tímto dnem bylo zahájeno z moci úřední správní řízení ve věci.

Prezident spolku, pan Luboš Valenta a majitelka nemovitosti, paní xxxxxxxxxx se po dohodě s krajským úřadem dne 09.05.2018 dostavili k nahlédnutí do v této věci vedeného správního spisu. Po nahlédnutí pan Luboš Valenta uvedl, „že si není vědom porušení § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách a vyjádření k zahájení řízení předloží po konzultaci s právníkem v termínu do 21.05.2018 včetně případného doložení majetkových poměrů,“ oba požádali o kopii dokumentů č. 2,3 včetně příloh č. 3/1,3/2, 3/3 a 3/4, č. 7 včetně příloh 7/1,7/2, 7/25, 7/33,7/34, 7/43, 7/44, 7/45; nechtěli kopie smluv sepsané mezi klientem a asistentem sociální péče (smlouvy jsou uloženy u provozovatele). Jak se výše uvádí, asistenti sociální péče nevědí, jaký stupeň závislosti mají klienti stanoven, ani výši příspěvku na péči.

Dne 21.5.2018 krajský úřad obdržel vyjádření k podkladům a návrh na doplnění dokazování k vedenému řízení. Ve vyjádření se uvádí: „z podkladů založených ve spise nevyplývá, že by podezřelý spáchal přestupek podle § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách, kategoricky vylučují, že by podezřelý byl subjektem, který poskytuje sociální služby, naopak je zřejmé, že péče je poskytována jednotlivými asistenty sociální péče. Chybí tedy zásadní prvek aktivní činnosti podezřelého na péči. Dále je třeba přihlídnout, že podezřelý je zapsaným spolkem v režimu § 214 a násl. občanského zákoníku a veškerá činnost je orientovaná dovnitř spolku, tj. ve prospěch vlastních členů. Není tedy subjektem, který poskytuje sociální služby. S asistenty sociální péče nemá spolek žádný smluvní vztah a není příjemcem žádných příspěvků, provizí, odměn apod. V tomto smyslu pouze přerozděluje došlé příspěvky na péči jednotlivým asistentům sociální péče a zabezpečuje základní potřeby svých členů. Práci asistentů sociální péče ale nijak neorganizuje, nekoordinuje a neuděluje jim žádné pokyny. Není ani nikterak prokázáno, že by podezřelý činnost asistentů sociální péče řídil, organizoval nebo se na této činnosti jakkoli podílel. Podezřelý navrhuje, aby správní orgán vyslechl asistenty sociální péče, kteří potvrdí argumentaci podezřelého o jejich nezávislosti na podezřelém a principy smluvního vztahu s jednotlivými členy spolku. Dále závěrem navrhuje, aby správní orgán řízení zastavil, neboť ke spáchání přestupku nedošlo.“

Krajský úřad konstatuje, že poskytování sociálních služeb je regulovanou činností, na které existuje veřejný zájem, včetně kontroly plnění podmínek registrace, kvality a dohledu na jejich poskytování, a na čerpání prostředků z veřejných rozpočtů, kterým

je mj. příspěvek na péči. Institut asistenta sociální péče byl upraven zákonem č. 366/2011 Sb., cílem zavedení bylo především zajistit dostupnost potřebné pomoci v oblastech s málo dostupnými sociálními službami terénního charakteru a současně umožnit lidem, kteří vyžadují pomoc jiné fyzické osoby, aby mohli i nadále zůstat ve svém přirozeném domácím prostředí bez nutnosti využívat pobytových zařízení sociálních služeb (zdroj <http://www.mpsv.cz/cs/13928>). Asistent sociální péče má tedy umožnit poskytování pomoci a péče v přirozeném sociálním prostředí klienta (typicky u něj doma), nikoliv nahrazovat personál v pobytovém zařízení sociálních služeb. Podle ustanovení § 83 odst. 3 zákona o sociálních službách je asistent sociální péče povinen poskytovat pomoc osobně a s osobou, které poskytuje pomoc, uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí pomoci.

Zákon o sociálních službách vyžaduje pro sociální služby registraci, která by měla být garancí alespoň minimální kvality poskytované péče a ochrany práv klientů. Požadavek registrace nelze nahradit živnostenským oprávněním podle živnostenského zákona a provozovatel si nemůže vybrat režim, pro který se sám rozhodne. Rozhodující je, zda služba, která je poskytována, představuje sociální službu podle znaků definovaných v zákoně o sociálních službách.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, v § 3 odst. 3 písm. af) stanoví, že živností není poskytování sociálních služeb. Nelze tedy povinnost registrace sociální služby nahradit živnostenským oprávněním k hostinské činnosti a poskytováním sociální služby prostřednictvím asistentů sociální péče.

Obdobně lze konstatovat, že ani spolková činnost ve smyslu § 214 a násl. občanského zákoníku neopravňuje subjekt k poskytování sociálních služeb bez oprávnění, tj. registrace.

Krajský soud v Hradci Králové ve svém rozhodnutí ze dne 12.10.2017, č.j. 31 Ad 14/2017 – 125 uvádí, že „sociální služby jsou charakteristické jak vykonávanými činnostmi, tak cílovou skupinou, které jsou tyto činnosti poskytovány, (...) žádný právní předpis nezakazuje stanovit si jako cílovou skupinu podnikání seniory, nicméně, v případě, kdy jim poskytuje činnosti, odpovídající základním činnostem stanoveným pro určitý druh sociální služby, řídí se při výkonu této činnosti právě zákonem o sociálních službách.“ Dále uvádí, že „je přesvědčen, že subjekt, který se vyhýbá povinné registraci a povinností z ní plynoucím v oblasti sociálních služeb, si musí být takové skutečnosti vědom, tedy i toho, že správní orgán po jejím zjištění přistoupí k určité sankci.“

Krajský úřad se zabýval jednotlivými body zasláního vyjádření a má za prokázané, že v zařízení jsou ubytovány osoby, které jsou příjemci příspěvku na péči, tedy osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby. Příjemci příspěvku na péči jsou dle zjištěné

dokumentace: xxxxxxxxxxx - III. stupeň, xxxxxxxxxxx - II. stupeň, xxxxxxxxxxx – vedeno řízení o přiznání, xxxxxxxxxxx - II. stupeň, xxxxxxxxxxx - III. stupeň, xxxxxxxxxxx - I. stupeň, xxxxxxxxxxx – vedeno řízení o přiznání, dokument č. 7/1. V tiskopisu Oznámení o poskytovateli pomoci jsou vyplněny údaje, kde tito ubytovaní projevují souhlas s poskytováním pomoci asistenti sociální péče, kteří s nimi mají podepsané smlouvy o poskytnutí pomoci, fakticky tedy o jednoho klienta pečují čtyři až pět asistentů (pan xxxxxxxxxxx má sepsanou smlouvu o poskytnutí pomoci s pěti asistenty sociální péče - dokument č. 7/4, 7/6, 7/8, 7/10, 7/12, pan xxxxxxxxxxx se čtyřmi asistenty sociální péče – dokument č. 7/17, 7/19, 7/21, 7/23). Z těchto údajů a ze zjištění pracovníků Úřadu práce vyplývá, že asistenti se střídají ve směnách a poskytují osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby 24 hodinovou péči. Jak již výše uvedeno, institut asistenta sociální péče má umožnit poskytování pomoci a péče v přirozeném sociálním prostředí klienta (typicky u něj doma), nikoliv nahrazovat personál v pobytovém zařízení. Dále je zřejmé, že z důvodu neexistence registrace klienti zde ubytovaní nemají žádný zákonem zajištěný nárok na kvalitu poskytované péče, která by byla poskytována dle zákona o sociálních službách. Nemusí a není tak zajištěna potřebná odborná kvalifikace personálu (odborně vzdělaný a profesionální tým pracovníků je jednou z podmínek kvalitně poskytované sociální služby).

Výčet činností poskytovaných klientům v rámci Smlouvy o poskytnutí pomoci, Příkazní smlouvy a Smlouvy o ubytování odpovídá základním činnostem, případně i fakultativním činnostem tak, jak jsou vymezeny zákonem o sociálních službách u pobytové sociální služby domov pro seniory v § 49. Služba je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Je zřejmé, že majitelka nemovitosti xxxxxxxxxxx a prezident Spolku Luboš Valenta si musí být vědomi existence právního rámce poskytování sociálních služeb v podobě speciálního zákona o sociálních službách, kdy navíc sami už dříve avizovali, *„že zařízení nebude chtít vstoupit do registru sociálních služeb, je ryze soukromé, jsou členy nově vzniklé Asociace péče pro seniory.“*

Z výše uvedených zjištění vyplývá, že asistenti sociální péče sice mají s jednotlivými osobami uzavřenou smlouvu o poskytnutí pomoci, ve skutečnosti však pomoc poskytují všem osobám v zařízení podle rozpisu svých směn. V předložených smlouvách o poskytnutí pomoci uzavřené s jednotlivými asistenty sociální péče je výše úhrady za poskytovanou pomoc stanovena ve výši přiznaného příspěvku na péči osob v zařízení.

Rizik spojených s využíváním neregistrovaných sociálních služeb je několik, neregistrovaná zařízení nemusí splňovat žádné zákonné požadavky na personál, materiální a technické zajištění a odbornost péče, klientům pak může hrozit újma jak na zdraví, tak v hraničním případě na životě. Nemusí být řádně zajištěna jejich důstojnost a subjekt, takovouto službu poskytující, by byl de facto nekontrolovatelný. I proto zákon o sociálních službách svým ust. § 82b konstatuje, že „registrující orgán je oprávněn provádět kontrolu i u fyzických a právnických osob, kterým nebylo vydáno

rozhodnutí o registraci, nasvědčují-li skutečnosti tomu, že u těchto osob jsou poskytovány sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování.“

V Průvodci systémem poskytování sociálních služeb (Janečková, Čiberová, Mach, 2016, str 185-186), se uvádí: „Nejzávažnějším správním deliktem v systému sociálních služeb, alespoň s ohledem na horní hranici ukládané pokuty je správním delikt, kterého se dopustí právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba poskytující sociální službu bez příslušného oprávnění. Každý, kdo poskytuje sociální službu (charakterizovanou zákonem o sociálních službách a především v návaznosti na základní činnosti při jejich poskytování a definici sociální služby uvedenou v § 3 zák. o sociálních službách), musí mít pro výkon této činnosti výše zmíněnou registraci, a to bez ohledu na právní formu tohoto poskytovatele. Registraci tedy musí mít jak organizace založená k veřejně prospěšnému účelu (spolek, ústav, obecně prospěšná společnost), tak organizace založená za účelem dosažení zisku (společnost s ručením omezeným, fyzická osoba podnikatel). Současná výše pokuty, která za tento správním delikt může být udělena, tj. až 1 mil. Kč, podtrhuje význam této "vstupenky do systému" a charakterizuje také nezbytnost naplnění registračních podmínek, které určují základní parametry pro kvalitu (např. poskytování sociální služby kvalifikovaným personálem, pojištění pro případ škody). Registrační orgán nemá podle současného zákona o sociálních službách oprávnění ukončit činnost tzv. neregistrované sociální služby. Pokud provozovatel pokračuje v tomto protiprávním jednání, je vedeno správní řízení o uložení pokuty opakovaně“

Novelou zákona o sociálních službách (zákonem č. 189/2016 Sb.) byla s účinností od 01.08.2016 zvýšena pokuta za tento správním delikt, resp. přestupek z 1 000 000 Kč na 2 000 000 Kč. Je tedy zřejmé, že zákonodárce vnímá poskytování sociálních služeb bez oprávnění jako velmi závažné deliktní jednání a proto považoval za nezbytné zvýšit postih za neoprávněné poskytování sociálních služeb až dvojnásobně.

Krajský úřad dospěl k závěru, že neprovede návrh účastníka na výslech svědků (asistenty sociální péče) neboť z předložených podkladů a z vlastní úřední činnosti má za to, že výčet popsanych znaků sociální služby a důkazních prostředků je dostatečný k prokázání přestupku a uložení správního trestu.

Ze všech výše uvedených zjištění podle názoru krajského úřadu vyplývá, že účelem zavedení asistenta sociální péče v tzv. ubytovacím zařízení penzionového typu Spolek seniorů Mladé Buky, z.s., je pouze snaha obejít zákonný požadavek registrace sociální služby dle ustanovení § 78 a násl. zákona o sociálních službách a fungovat tak mimo systém sociálních služeb.

Je tedy nutno konstatovat, že Penzion Senior Centrum, na adrese Mladé Buky 213, 542 23 Mladé Buky, poskytuje sociální službu, jejíž poskytování je hrazeno klienty, nejedná se tedy o službu poskytovanou bezúplatně. V rámci správního řízení bylo prokázáno, že v zařízení jsou ubytovány osoby, které jsou příjemci příspěvku na péči,

tedy osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby. Tyto osoby nemají sepsanou smlouvu o poskytnutí pomoci s registrovaným poskytovatelem sociálních služeb, ale s asistenty sociální péče. Z dalšího vyplývá, že asistenti se střídají ve směnách a poskytují osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby 24 hodinovou péči. Jak již výše uvedeno, institut asistenta sociální péče má umožnit poskytování pomoci a péče v přirozeném sociálním prostředí klienta (typicky u něj doma), nikoliv nahrazovat personál v pobytovém zařízení. Dále je zřejmé, že z důvodu neexistence registrace klienti zde ubytovaní nemají žádný zákonem zajištěný nárok na kvalitu poskytované péče, která by byla poskytována dle zákona o sociálních službách. Není zajištěna potřebná odborná kvalifikace personálu (odborně vzdělaný a profesionální tým pracovníků je jednou z podmínek kvalitně poskytované sociální služby).

Klienti ubytovacího zařízení hradí nájemné majitelce nemovitosti paní xxxxxxxxxx, která je zároveň viceprezidentkou Spolku seniorů Mladé Buky, z.s.. Majitelka nemovitosti poskytuje klientům ubytování a ti mají s paní xxxxxxxxxx sepsanou smlouvu o nájmu bytu. Spolek seniorů Mladé Buky, z.s. tedy zprostředkovává kontakt mezi ubytovanými a asistenty sociální péče, a to na základě příkazní smlouvy. Základním účelem asistenta je poskytování sociální péče v přirozeném prostředí, kdy asistent poskytuje péči zejména osobně. Paní xxxxxxxxxx poskytuje veškerý sortiment k vybavení pokojů a Spolek seniorů Mladé Buky, z.s. vede evidenci smluv asistentů s klienty, zprostředkovává jejich činnost, zajišťuje zdravotní a ošetrovatelskou péči, zprostředkovává úhrady za asistentské služby, se fakticky chová jako poskytovatel sociální služby. Znaky přestupku ve smyslu § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách jsou beze zbytku naplněny, kdy v projednávané věci dochází k jednání poskytovatele in fraudem legis.

Krajský úřad se domnívá, že lze splnit materiální a technické podmínky registrace odpovídající druhu poskytované služby (doplnit úpravy) a stát se registrovaným poskytovatelem. V případě nesplnění registračních podmínek, v tomto případě materiálního a technického zajištění, a tedy neudělení registrace, nelze však poskytovat sociální služby. Uložená pokuta představuje pro neregistrované zařízení jistě citelný zásah do majetkových práv, nelze však přehlédnout typovou závažnost tohoto přestupku, která je vyjádřena v horní hranici možné pokuty. Jedná se o nejzávažnější přestupek v oblasti sociálních služeb, kdy se subjekt poskytováním sociálních služeb bez registrace vyhýbá všem povinnostem a kontrolním mechanismům stanoveným pro poskytovatele.

V dalším se krajský úřad zabýval výší ukládané sankce.

Při vědomí rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.04.2010, čj. 1 As 9/2008 – 133, jímž byla konstatována povinnost správního orgánu ukládajícího pokutu za správní delikt přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla

mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí, krajský úřad vyzval v Oznámení o zahájení řízení účastníka k poskytnutí součinnosti při zjišťování majetkových poměrů, např. obdržené dotace, dary, sponzorské dary, popř. jiné zdroje příjmů, a to ve lhůtě 8 dnů od doručení tohoto oznámení. Ve stanovené lhůtě neposkytl Spolek seniorů Mladé Buky, z.s., údaje o svých majetkových poměrech.

Po zvážení všech rozhodných skutečností krajský úřad uložil správní trest ve výši 200,000,- Kč, tedy při dolní hranici možné výše, kterou považuje za přiměřenou a odpovídající závažnosti porušení zákona a zákonem stanovenému maximálnímu limitu výše pokuty. S ohledem na skutečnost, že je služba poskytována pobytovou formou a za úplatu, a dále s přihlédnutím k tomu, že sám poskytovatel nesdělil krajskému úřadu informace o svých majetkových poměrech, posuzoval stanovenou výši sankce krajský úřad v obecnější rovině se zvážením všech okolností, přítomných v projednávané věci. Výsledná částka by tak neměla být pro poskytovatele likvidační. V její výši byla zohledněna závažnost porušení zákonné povinnosti, ale dále i dosavadní neochota poskytovatele směřovat k řádné registraci sociální služby. Krajský úřad upozorňuje, že v případě dalšího poskytování služby bez registrace, je oprávněn ukládat pokuty opakovaně.

Nad rámec uvedeného krajský úřad považuje za nutné konstatovat, že striktní výklad výše citovaného rozsudku by neměl být pro pokutu ukládající správní orgán paralyzačním, neboť právní forma spolku, jakož i jiných, z principu neziskových subjektů, by tak dávala téměř nulovou možnost uložit jakoukoliv výši správního trestu. Na činnost spolku v konkrétním případě je tedy nutno nahlížet širší optikou, tedy se zohledněním jak podnikatelských, tak rodinných vazeb provozovatele a rovněž jeho motivací k poskytování sociální služby bez řádné registrace.

Na základě výše uvedeného krajský úřad rozhodl tak, jak je ve výroku rozhodnutí uvedeno.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 81 správního řádu podat odvolání k Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru sociálních věcí, který rozhodnutí vydal, a to do 15 dnů ode dne oznámení (doručení) tohoto rozhodnutí. Lhůta pro vydání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Bc. Tomáš Grulich
vedoucí oddělení sociálních služeb
a sociálně právní ochrany dětí

Vypraveno dne .....